

Tietosuoja selventävät kuvakkeet

TIETOSUOJAVALTUUTETUN
TOIMISTO

TIEKE

Euroopan unionin
rahoittama

Johdanto

Tässä dokumentissa esitellyn kuuden kuvakkeen tavoitteena on selventää tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä termejä sekä konsepteja. Kuvakkeet on kehitetty hankkeessa GDPR4CHLDRN – Tietosuoja haltuun harrastustoiminnassa, ja niitä on hyödynnetty sivustolta tietosuojaharrastuksissa.fi löytyvissä ohjeistavissa materiaaleissa.

Kuvakkeiden hyödyntäminen

Harrastustoimintaa järjestävät yhdistykset voivat hyödyntää kuvakkeita havainnollistamaan henkilötietojen käsittelyä harrastajille tai muille rekisteröidyille. Yhdistykset voivat hyödyntää kuvakkeita myös esimerkiksi omia työntekijöitä ja vapaaehtoistyöntekijöitä perehdyttäessään. Kuvakkeet ovat ladattavissa kuvatiedostoina osoitteesta: [Kuvakkeet | Tietosuoja harrastuksissa](#).¹

Kuvakkeiden yhteydestä tulee löytyä aina vähintään otsikko tai otsikko sekä kuvaus, kuten alla olevissa esimerkeissä. Kuvakkeiden alt-tekstejä tulee käyttää saavutettavuuden parantamiseksi, jos kuvakkeita hyödynnetään sähköisesti esimerkiksi verkkosivuilla.

Esimerkki 1: Kuvakkeen hyödyntäminen pelkällä otsikolla.

Tietosuojalainsäädäntö määrittelee, miten henkilötietoja voidaan harrastustoiminnassa käsitellä. Rekisterinpitäjällä on mm. vastuu käsitellä henkilötietoja huolellisesti ja kertoa niiden käsittelystä läpinäkyvästi.

Esimerkki 2: Kuvakkeen hyödyntäminen otsikolla ja kuvauksella.

---

¹ <https://tietosuojaharrastuksissa.fi/materiaalipankki/kuvakkeet/>

Kuvakkeiden selitteet

Kuvake 1: Tietosuoja

TIETOSUOJA

Kuvakkeen kuvaus

Tietosuojalainsäädäntö määrittelee, miten henkilötietoja voidaan harrastustoiminnassa käsitellä. Rekisterinpitäjällä on mm. vastuu käsitellä henkilötietoja huolellisesti ja kertoa niiden käsittelystä läpinäkyvästi.

Miten harrastustoimintaa järjestävä yhdistys voi hyödyntää kuvaketta?

Yhdistys voi hyödyntää kuvaketta esimerkiksi tilanteissa, joissa rekisteröidyiltä pyydetään heidän henkilötietojaan. Merkillä viestitään, että näissä tilanteissa on kyse henkilötietojen käsittelystä, jota tietosuojalainsäädäntö koskee. Kuvaketta voi hyödyntää myös yhdistyksen toimijoiden perehdytyksessä.

Kuvakkeen alt-teksti

Kuvakkeessa henkilö pitelee lippua, jossa on suljettu riippulukko. Kuvakkeen ympärillä on vaaleanvihreä kehys. Kuvaketta käytetään kuvaamaan sitä, että tilanteessa on kyse henkilötietojen käsittelystä, jota tietosuojalainsäädäntö koskee.

Kuvake 2: Rekisterinpitäjä

Kuvakkeen kuvaus

Rekisterinpitäjänä toimii se taho, joka määrittelee, mihin tarkoituksiin henkilötietoja käsitellään. Harrastustoiminnassa henkilötietojen käsittelystä vastuussa oleva taho on lähtökohtaisesti henkilötietojen rekisterinpitäjä.

Miten harrastustoimintaa järjestävä yhdistys voi hyödyntää kuvaketta?

Yhdistys voi hyödyntää kuvaketta tilanteissa, joissa se haluaa korostaa olevansa rekisterinpitäjänä vastuussa henkilötietojen käsittelystä. Kuvaketta voi hyödyntää myös yhdistyksen toimijoiden perehdytyksessä.

Kuvakkeen alt-teksti

Kuvakkeessa on avoin kämmen, joka pitelee henkilötietoa kuvaavaa suorakulmiota, jonka keskellä on henkilöä kuvaava symboli. Kuvakkeen ympärillä on vaaleanvihreä kehys. Kuvaketta voidaan käyttää kuvaamaan sitä, että tilanteessa on kyse rekisterinpitäjän velvollisuuksista henkilötietojen käsittelyssä.

Kuvake 3: Rekisteröity

Kuvakkeen kuvaus

Rekisteröity on henkilö, jota henkilötieto koskee. Harrastustoiminnassa rekisteröity voi olla esimerkiksi harrastaja tai tämän huoltaja. Rekisteröidyillä on tietosuojaoikeuksia, kuten oikeus tutustua itseään koskeviin tietoihin.

Miten harrastustoimintaa järjestävä yhdistys voi hyödyntää kuvaketta?

Yhdistys voi hyödyntää kuvaketta silloin, kun viestitään rekisteröidyille heidän oikeuksistaan esimerkiksi osana henkilötietojen käsittelystä informointia. Kuvaketta voi hyödyntää myös yhdistyksen toimijoiden perehdytyksessä.

Kuvakkeen alt-teksti

Kuvakkeessa on henkilötietoa kuvaava suorakulmio, jonka oikeassa alakulmassa on plusmerkki. Kuvakkeen ympärillä on vaaleanvihreä kehys. Kuvaketta voidaan käyttää kuvaamaan sitä, että kyse on rekisteröityä koskevasta henkilötietojen käsittelyyn liittyvästä ohjeistuksesta.

Kuvake 4: Lapsen tiedot

Kuvakkeen kuvaus

Lasten henkilötietoja on suojattava erityisen hyvin, ja lasten henkilötietojen käsittelystä tulisi kertoa lapsille sopivalla kielellä.

Miten harrastustoimintaa järjestävä yhdistys voi hyödyntää kuvaketta?

Kuvaketta voidaan hyödyntää silloin, kun viestitään rekisteröidyille siitä, että käsitellään lasten henkilötietoja. Kuvaketta voi hyödyntää myös yhdistyksen toimijoiden perehdytyksessä.

Kuvakkeen alt-teksti

Kuvakkeessa on lapsi, joka pitelee kädessään ilmapalloa. Lapsen oikealla puolella on informaatiota kuvaava suorakulmio ja suurennuslasi. Kuvakkeen ympärillä on vaaleanvihreä kehys. Kuvaketta voidaan käyttää kuvaamaan sitä, että henkilötietojen käsittely tai henkilötietojen käsittelyyn liittyvä ohjeistus koskee lapsia.

Kuvake 5: Sensitiivinen data

Kuvakkeen kuvaus

Erityisiä eli arkaluontoisia henkilötietoja ovat mm. terveystiedot ja tiedot, josta ilmenee henkilön etninen alkuperä tai uskonnollinen vakaumus.

Miten harrastustoimintaa järjestävä yhdistys voi hyödyntää kuvaketta?

Kuvaketta voidaan hyödyntää silloin, kun viestitään siitä, että käsitellään erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja. Kuvaketta voi hyödyntää myös yhdistyksen toimijoiden perehdytyksessä.

Kuvakkeen alt-teksti

Kuvakkeessa on informaatiota kuvaava suorakulmio. Suorakulmion oikeassa alakulmassa on silmä, jonka yli on vedetty viiva. Kuvakkeen ympärillä on vaaleanvihreä kehys. Kuvaketta voidaan käyttää kuvaamaan sitä, että on kyse erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvan tiedon käsittelystä tai sitä koskevasta ohjeistuksesta.

Kuvake 6: Tietoturvaloukkaus

Kuvakkeen kuvaus

Henkilötietojen tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tapahtumaa, jonka seurauksena henkilötietoja esimerkiksi tuhoutuu, häviää tai niihin pääsee käsiksi taho, jolla ei ole tietojen käsittelyoikeutta.

Miten harrastustoimintaa järjestävä yhdistys voi hyödyntää kuvaketta?

Yhdistys voi hyödyntää kuvaketta kertoessaan rekisteröidyille henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta. Kuvaketta voi hyödyntää myös yhdistyksen toimijoiden perehdytyksessä.

Kuvakkeen alt-teksti

Kuvakkeessa on suljettu riippulukko, jonka keskellä on henkilöä kuvaava symboli. Riippulukon sanko on katkennut. Kuvakkeen ympärillä on vaaleanvihreä kehys. Kuvaketta voidaan käyttää kuvaamaan sitä, että tilanteessa on kyse henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta.